

Digi- ja väestötietovirasto: VAHTI-toiminnan tavoitteet vuodelle 2020, johdon näkökulma

7.5.2020 Janne Viskari

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Esityksen sisältö

- VAHTI-johtoryhmä; historian kautta nykyisyyteen
 - Tavoitteet ja tehtävät
 - Osallistujat
 - Kokoukset ja toiminta vuonna 2020
- VAHTI-asiantuntijaryhmän toiminta
 - Kuinka hyödynnämme 500+ johtajan ja asiantuntijan osaamista julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisessä?
 - VAHTI-työryhmät – priorisoidut kehittämiskohteet
 - Vuoden 2020 keskeinen teema; Koronaviruspandemian (KVP) vaikutukset digitaaliseen toimintaympäristöön – miten voimme tukea organisaatioita vallitsevassa tilanteessa ja edistää palautumista normaalitoimintaan?
 - Keskeiset tapahtumat, muu toiminta ja viestintä

VALTIONHALLINNON TIETOTURVALLISUUSPÄÄTÖS

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

6/1992

1.4. Tietoturvallisuuden peruskäsitteet ja osa-alueet

Tietoturvallisuudella (Information Security) tarkoitetaan tietojen, järjestelmien ja palveluiden asianmukaista suojaamista sekä normaali- että poikkeusoloissa lainsäädännön ja muiden toimien avulla. Tietojen luottamuksellisuutta, eheyttä ja käytettävyyttä suojataan laitteisto- ja ohjelmistovikojen, luonnontapahtumien tai tahallisten, tuottamuksellisten ja tapaturmaisten inhimillisten tekojen aiheuttamilta uhilta ja vahingoilta.

Tietoturvallisuus rakentuu periaatteessa tiedon (Information) kolmen eri ominaisuuden - luottamuksellisuuden, eheyden ja käytettävyyden - varaan.

- 1) Luottamuksellisuudella tarkoitetaan sitä, että tiedot ovat vain niihin oikeutettujen henkilöiden tai yhteisöjen saatavissa eikä niitä paljasteta tai muutoin saateta sivullisten käyttöön.
- 2) Eheydellä tarkoitetaan sitä, etteivät tietoaineistot ja järjestelmät ole laitteisto- ja ohjelmistovikojen, luonnontapahtumien tai oikeudettoman inhimillisen toiminnan seurauksena muuttuneet tai tuhoutuneet.
- 3) Käytettävyydellä tarkoitetaan sitä, että järjestelmien tiedot ja niiden muodostamat palvelut ovat tarvittaessa niihin oikeutettujen henkilöiden tai yhteisöjen esteettä hyödynnettävissä.

Tietoturvallisuus voidaan suunnittelun, toteutuksen ja valvonnan kannalta jakaa kahdeksaan osa-alueeseen:

- 1) Hallinnollinen,
- 2) Henkilöstö-,
- 3) Fyysinen,
- 4) Tietoliikenne-,
- 5) Laitteisto-,
- 6) Ohjelmisto-,
- 7) Tietoaineisto- ja
- 8) Käyttöturvallisuus.

Viime vuosikymmenen tiivis kertaus

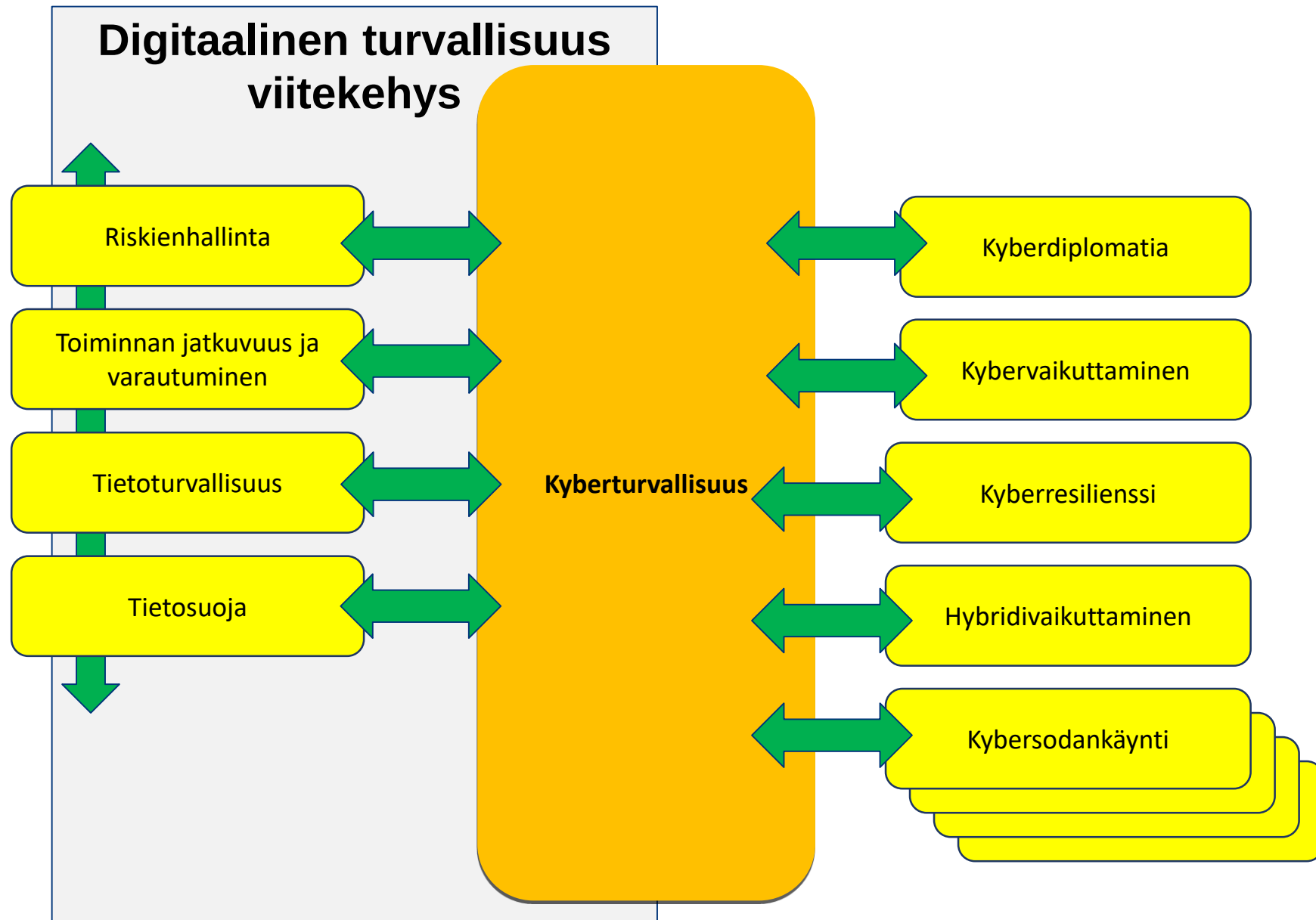
- 2009 Valtioneuvoston periaatepäättös valtionhallinnon tietoturvallisuuden kehittämisestä
- 2010 Tietoturvallisuusasetus (681/2010) – koski vain valtionhallintoa
- 2016 Tiedonhallintalain valmistelu käynnistyi, astui voimaan 1.1.2020 – koko julkinen hallinto
- 2018 Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisohjelma [julkaistu](#)
- 2019 VRK käynnisti JUDO-kehittämishankkeen vuosille 2019-2021
- Julkisen hallinnon digitaalinen turvallisuus ja sen toimeenpanon valmistelu käynnistyi
 - [julkaistu](#) keväällä 2020
 - toimeenpano 2020-2023 – [Haukka-toimeenpano-ohjelma](#)

VAHTIn toimikaudet:

- 5.3.2020 – 31.12.2024 nykyinen toimikausi, DVV vastaa VAHTI-toiminnasta
- 1.1.2017 – 31.12.2019 Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden johtoryhmä
- 1.1.2014 – 31.12.2016 Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmä
- 1.6.2007 – 31.12.2013 Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä

Miksi puhumme digitaalisesta turvallisuudesta?

VAHTI-toiminnan tavoitteet ja tehtävät

VAHTI-toiminnan **tavoitteita** ovat:

- 1) edistää kansalaisten ja sidosryhmien **luottamuksen säilymistä** julkisen hallinnon tuottamiin digitaalisiin palveluihin,
- 2) **tukea** julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämistä,
- 3) **edistää** uuden teknologian turvallista käyttöönottoa julkisessa hallinnossa,
- 4) **tuottaa** kansallista julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden **tilannekuvaa**,
- 5) **kehittää yhteistyötä** kansallisesti ja kansainvälisesti myös elinkeinoelämän kanssa.

Tehtäviä:

- 1) **koordinoida ja edistää** julkisen hallinnon palvelutuotannosta ja turvallisuudesta vastaavien organisaatioiden **yhteistyötä** digitaalisen turvallisuuden eri osa-alueilla
- 2) **edistää ja osallistua** valtiovarainministeriön laatimien julkisen hallinnon digitaaliseen turvallisuuteen liittyvien periaatepäätösten, kehittämisohjelmien ja hankkeiden **toimeenpanemiseen**
- 3) **tuottaa** digitaalista turvallisuutta edistäviä **ohjeita ja muita materiaaleja** sekä **järjestää** kokonaisuuteen liittyviä **tilaisuuksia ja koulutuksia**
- 4) **edistää** julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden **osaamisen kehittymistä, kulttuuria ja henkilöstön asennetta**
- 5) **tuottaa kokonaiskuvaa** ja **selvityksiä** julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden tilanteesta
- 6) **raportoida toiminnastaan** säännöllisesti valtiovarainministeriön asettamille ryhmille sekä muille keskeisille sidosryhmille
- 7) **osallistua** Suomen Kyberturvallisuusstrategian (2019) pohjalta toteutettavan **kehittämisohjelman toimeenpanoon**
- 8) **käsitellä tiedonhallintalautakunnan antamia suosituksia**

VAHTI-toiminnan tavoitteet ja tehtävät

VAHTI-sihteeristö

Julkisen hallinnon digitalisen turvallisuuden johtoryhmä
Toimintasuunnitelma

29.4.2020

VAHTI-sihteeristö

1 (19)

VAHTI-toimintasuunnitelma – vuosi 2020

Julkisen hallinnon digitalisen turvallisuuden johtoryhmä

29.4.2020

- Edellisellä sivulla kuvatut tehtävät ja tavoitteet sekä niiden tarkemmat kuvaukset ja mittarit on kuvattu toimintasuunnitelmassa, joka on hyväksytty 6.5.2020 VAHTI-johtoryhmän kokouksessa (tämän kokouksen liitemateriaaleissa)

DVV:n tehtävät digiturvan kehittämisessä

1. VAHTI-johtoryhmä ja asiantuntijaryhmä

> 500 johtajaa ja asiantuntijaa
> 310 eri organisaatiota

2. JUDO- ja Haukka-hankkeiden toimeenpano

4 JUDO-projektia (2019-2021) sekä
4 uutta Haukka-projektia (2020-2023) julkisen hallinnon digiturvan kehittämiseksi, lisäksi VAHTille kolme toimintoa

3. Tiedonhallinta-lautakunnan asiantuntijapalvelut

Noin 3 htv työpanos lautakunnan sihteeristön ja jaostojen toiminnan tukemiseksi

4. Valtionhallinnon digiturvan asiantuntijapalvelut

Vuonna 2019 >200 toimeksiantoa ja >5000 htp asiantuntijapalveluita – tarkoitus laajentaa koko julkiseen hallinto 2021

VAHTI-johtoryhmän osallistujat

VAHTI-johtoryhmän puheenjohtajat ja sihteeristö:

Janne Viskari	pääjohtaja	puheenjohtaja	DVV
Timo Salovaara	ylijohtaja	varapuheenjohtaja	DVV
Mikko Pitkänen	johtaja	VAHTI-sihteeristön pj	DVV
Kimmo Rousku	johtava erityisasiantuntija	pääsihteeri	DVV
Erja Kinnunen	johtava asiantuntija	sihteeri	DVV
Laura Penttilä	asiantuntija	sihteeri	DVV

VAHTI-johtoryhmän jäsenet ja varajäsenet

Timo	Lehtimäki	Toimitusjohtaja	Erillisverkot	j
Ara	Haikarainen	Johtaja	Erillisverkot	v
Petri	Häkkinen	Turvallisuuspäällikkö	Espoon kaupunki	j
Maarit	Waskiluoto-Kuikka	Tietohallintojohtaja	Espoon kaupunki	v
Mika	Susi	Toiminnanjohtaja	FISC	j
Mikko	Saavalainen	Digitalisaatiojohtaja	Hansel Oy	j
Jukka	Uusitalo	IT-päällikkö	Huoltovarmuuskeskus	j
Aaro	Toivonen	Turvallisuus- ja valmiusjohtaja	HUS	j
Teppo	Heikkilä	Hallintoylilääkäri	HUS	v
Mikko	Rauhamaa	Päällikkö	KRP Kyberkeskus	j
Tommi	Karttaavi	Johtaja	Kuntaliitto	j
Jarkko	Huovinen	Johtaja	Kuntaliitto	v
Kalle	Luukkainen	Ylijohtaja	Liikenne- ja viestintävirasto	j
Kirsi	Karlamaa	Pääjohtaja	Liikenne- ja viestintävirasto	v
Arvo	Kokkonen	Pääjohtaja	Maanmittauslaitos	j
Marja	Rantala	Ylijohtaja	Maanmittauslaitos	v
Mika	Nordman	Toimialajohtaja	Oikeusrekisterikeskus	j
Jussi	Pakkanen	Kehityspäällikkö	Oikeusrekisterikeskus	v
Tuija	Kuivalainen	Toimitusjohtaja	Palkeet	j
Kirsi-Marja	Kauppinen	Johtaja	Palkeet	v
Eelis	Laine	Tietoturvapäällikkö	Poliisihallitus	j
Annina	Hautala	Tiedonhallintapäällikkö	Poliisihallitus	v
Janne	Jokinen	InsI EvI	Puolustusvoimat	j
Lauri	Noronen	EvI	Puolustusvoimat	v
Lauri	Inna	Kaupunginjohtaja	Salon kaupunki	j
Marko	Tanska	Tietohallintopäällikkö	Salon kaupunki	v
Jari	Panhelainen	Toimialajohtaja	Senaatti	j
Jussi	Hirvelä	Tietohallintojohtaja	Senaatti	v

VAHTI-johtoryhmän osallistujat

Sami	Niinikorpi	Tietoturvapäällikkö	Suojelupoliisi	j
Joni	Halli	Turvallisuuspäällikkö	Suojelupoliisi	v
Mia	Nykopp	Johtaja	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	j
Aleksi	Yrttiaho	Johtaja	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	v
Reijo	Aarnio	Tietosuojavaltuutettu	Tietosuojavaltuutetun toimisto	j
Jari	Råman	Apulaistietosuojavaltuutettu	Tietosuojavaltuutetun toimisto	v
Hannu	Lappi	Johtaja	Tulli	j
Anu	Autio	Tietohallintojohtaja	Tulli	v
Antti	Sillanpää	Erikoistutkija	Turvallisuuskomitea	j
Jouni	Pousi	Erikoistutkija	Turvallisuuskomitea	v
Mikko	Löfbacka	Kaupunginjohtaja	Ulvilan kaupunki	j
Kimmo	Vepsä	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	Ulvilan kaupunki	v
Mikael	Raivio	Lakimies	UM, NSA	j
Antti	Savolainen	Tietoturvapäällikkö	UM	v
Jarno	Limnell	Professori	Unifi – Aalto yliopisto	j
Juha	Röning	Professori	Unifi – Oulun yliopisto	v
Petri	Puhakainen	Neuvotteleva virkamies	Valtioneuvoston kanslia	j
Niko	Mäkilä	Erytisiasiantuntija	Valtioneuvoston kanslia	v
Jaakko	Eskola	Johtaja	Valtiontalouden tarkastusvirasto	j
Pirkko	Lahdelma	Johtaja	Valtiontalouden tarkastusvirasto	v
Tuija	Kuusisto	Tietohallintoneuvos	Valtiovarainministeriö	j
Pasi	Lehmus	Toimitusjohtaja	Valtori	j
Hannu	Naumanen	Turvallisuusjohtaja	Valtori	v
Samuli	Bergström	Johtaja	Verohallinto	j
Juha	Vuojärvi	Teknologiajohtaja	Verohallinto	v

Kokoukset ja toiminta vuonna 2020

Johtoryhmän kokoukset vuonna 2020

- Vuonna 2020 järjestetään kuusi kokousta:
 - 5.3.2020 klo 13.00 – 16.00 toteutettu fyysisenä kokouksena
 - 6.5.2020 klo 9.00 – 12.00 verkkokokous
 - 11.6.2020 klo 9.00 – 12.00 verkkokokous
 - 27.8.2020 klo 9.00 – 17.00 kokous sisältää myös työseminaarin
– toteutustapa sovitaan myöhemmin
 - 20.10.2020 klo 9.00 – 12.00 toteutustapa sovitaan myöhemmin
 - 10.12.2020 klo 9.00 – 13.00 Pääesikunta

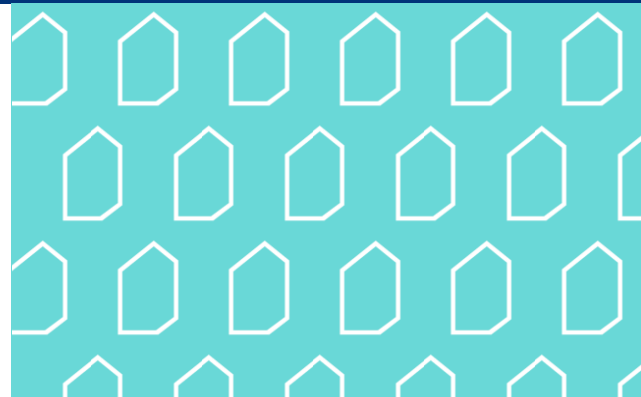

VAHTI-asiantuntijaryhmän toiminta

Kuinka olemme saaneet toiminnan käyntiin?
Kimmo Rousku, DVV

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

VAHTI-asiantuntijaryhmän toiminnan käynnistäminen

- 13.2. Kutsu ilmoittautua VAHTI-asiantuntijaryhmien toimintaa
- 18.3. Digifasiloitu kick-off-tilaisuus, verkkolähetyksellä > 400 seuraajaa

Osa-alue	Keskiarvo	painotettu
1 Pilvipalveluiden tietoturvaluus	3,35	0,87
2 Henkilöstön digiturvaosaaminen ja -kulttuuri	3,34	0,91
3 Riskienhallinta	3,26	0,88
4 Johdon digiturvatieluus	3,22	0,86
5 Tietosuoja	3,16	0,85
6 Tiedonhallintalain toimeenpano	3,16	0,77
7 Toiminnan jatkuvuus ja varautuminen sekä valmiusasiat	3,15	0,82
8 Kyberturvallisuus	3,05	0,79
9 Tietoturvaluus hankinnoissa (sopimukset, vaatimukset jne.)	3,03	0,76
10 Tietoturvaluuden mittaaminen ja seuranta	2,94	0,75
11 Hallinnollinen tietoturvaluus	2,94	0,72
12 Henkilöstön tietoturvaluus	2,94	0,75
13 Tekninen tietoturvaluus	2,83	0,69
14 Tekoälyn ja muun uuden teknologian turvaluus	2,80	0,65
15 Harjoitustoiminta	2,71	0,60
16 Hybridivaikuttaminen ja -uhat	2,64	0,57
17 Sovelluskehityksen tietoturvaluus	2,53	0,51
18 Toimitilojen tietoturvaluus	2,41	0,41
19 Hacker-yhteistyö sekä muu uudenlainen tietoturvaluuden kehittäminen	2,38	0,41

Priorisoitu
lista
haasteellisista
osa-alueista

VAHTI-asiantuntijaryhmän osallistujat

>500 asiantuntijaryhmän seuraajaa ja osallistujaa jakautuvat toimialoittain:

- 201 valtionhallinto
 - 110 kunta
 - 85 yritys
 - 23 kuntayhtymä
 - 18 yliopisto
 - 16 jokin muu, esimerkiksi rahasto, lautakunta tai yksityishenkilö
 - 16 oppilaitos
 - 13 muu välillinen valtionhallinto
 - 11 sairaanhoitopiiri
 - 7 valtion liikelaitos
- Osallistujia >310 eri organisaatiosta, joista 102 osallistujaa (voivat käyttää työaikaa työryhmien toimintaan) ja 398 seuraajaa (saavat meidän tiedotteet, kutsut, muun materiaalin)
 - 76 kpl johtajan nimikkeen omaavaa ja 149 päällikkö-nimikkeen omaavaa henkilöä

VAHTI-asiantuntijaryhmän toiminta

- 22.4. Ensimmäinen Henkilöstön ja johdon osaamista kehittävän VAHTI-asiantuntijaryhmän työpaja – noin 50 osallistujaa
- 28.4. Toinen Toiminnan jatkuvuutta ja varautumista kehittävän VAHTI-asiantuntijaryhmän työpaja – noin 70 osallistujaa
- 5.5. Kolmas Riskienhallintaa kehittävä VAHTI-asiantuntijaryhmän työpaja
- 7.5. Neljäs Pilvipalveluiden digiturvallisuutta kehittävä VAHTI-asiantuntijaryhmän työpaja
- 19.5. Viides Tietosuojaa kehittävä VAHTI-asiantuntijaryhmän työpaja

- Työpajojen tulosten perusteella määritämme asetettaville **VAHTI-työryhmille** toimeksiannon, tavoitteet ja tehtävät
- Ennakkokyselyiden ja työpajojen perusteella laaditaan tehtävälista (ratkaistavat ongelmat), joka otetaan työskentelynsä pohjaksi
- Työryhmät voivat jakaantua pienempiin VAHTI-soluihin esim. yksittäisen ongelman ratkaisemiseksi tai materiaalin tuottamiseksi

Vuoden 2020 keskeinen teema – Koronaviruspandemian (KVP) vaikutukset digitaaliseen toimintaympäristöön

- Tulemme vuoden 2020 toiminnassa huomioimaan koronaviruspandemian aiheuttaman uhkan digitaliseen turvallisuuteen ja organisaatioiden toimintaan
- 6.5. VAHTI-joryn kokouksessa esiteltiin kysely, jonka avulla kokoamme kokonaiskuvaa julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden tilanteesta sekä toiveita siitä, miten voisimme tukea ja auttaa organisaatioita palautumaan normaalitoimintaa ja varautumaan tulevaan
 - kyselyn luonnosversioon kerätty palautetta eri toimijoilta ja asiantuntijoilta
 - kevyt, vastaamiseen menee alle 60 minuuttia
 - kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää perustettavissa VAHTI-työryhmissä
- Kysely toimii samalla pilottina Haukka-toimeenpano-ohjelmassa kehitettävälle ”Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden riskienhallintamallille”
- Toimitamme kyselyn tulosten yhteenvedon ja kehittämistoimenpiteet teille kesäkuun aikana niiden valmistuttua

Keskeiset tapahtumat ja muu toiminta

Vuonna 2020 järjestetään ainakin seuraavat tilaisuudet:

- 5.5. Ajankohtaista digitaalisesta turvallisuudesta - [Koronaviruspandemian vaikutuksia digitaaliseen toimintaympäristöön](#) - verkkolähetys
- 12.5. Ajankohtaista digitaalisesta turvallisuudesta - [tietosuoja](#) - verkkolähetys
- 19.5. Ajankohtaista digitaalisesta turvallisuudesta - [turvallinen sovelluskehitys](#) - verkkolähetys
- 2.9. VAHTI- ja tiedonhallintalautakunnan yhteisseminaari – paikan päällä ja verkossa toteutettava tilaisuus (ohjelma julkaistaan ja ilmoittautuminen aukeaa toukokuussa)
- 21-22.9. Turvallisuusalan neuvottelupäivät (TN 36) - osallistumme esityksiin ja esittelemme VAHTI-toimintaa
- 22-23.9. Kuntien ja maakuntien kyberturvallisuuspäivät, Helsinki, FCG - osallistumme esityksiin ja esittelemme VAHTI-toimintaa
- Lokakuu – EU-alueen kyberturvallisuuskuukausi – julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden teemakuukausi, tiedotamme erikseen teemakuukauteen liittyvistä tilaisuuksista
- 7-8.10. Cyber Security Nordic-seminaari ja messutilaisuus, Messukeskus – VAHTI osallistuu tilaisuuden tuottamiseen ja esityksiin sekä esittelee VAHTI-toimintaa. Julkisen hallinnon yhteiseen lounge-alueeseen pyritään saamaan mukaan muita turvallisuusviranomaisia – mukana ainakin KTK, TSV, Puolustusvoimat, UM ...
- x.10. Ylimmän johdon digitaalisen turvallisuuden seminaari – valtiovarainministeriö vastaa tilaisuudesta, VAHTI osallistuu järjestelyihin
- 1.12. VAHTI-päivä #23

Digiturvalähetykset

5.5. klo 13-16 Ajankohtaista digitaalisesta turvallisuudesta

12.5. klo 13-16 Ajankohtaista tietosuojasta

19.5. klo 13-16 Turvallinen sovelluskehitys

20.5. klo 9.00 – 10.30 VAHTI-kk-info 2/2020

Digi- ja kyberturvallisuuskatsaukset

7.5.2020

Strateginen johtoryhmä 7.5.2020 - VAHTI-toiminta

Digiturvakompassi-podcast

<https://vm.fi/digiturvakompassi-podcast> tai

Päivi Nerg | Vesa Valtonen | Jarno Limnéll | Janne Viskari ...

Viestintä VAHTI-toiminnasta

- Twitter:
 - @DVVfi sekä #VAHTI ja #digiturva -tunnisteet
- Pääviestit:
 - Digitaalinen turvallisuus tunnistetaan turvallisen ja luotettavan digitaalisen yhteiskunnan rakentajana ja mahdollistajana.
 - Yhteiskunnan digitaalinen turvallisuus voi kehittyä vain laajassa yhteistyössä.
 - Tehdään Suomesta maailman digiturvallisin maa!

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi